

Maraş Katliamı: 12 Eylül Askeri Darbesine Giden Yolda Bir Basamak

Erşat AKYAZILI
EİE İşyeri Temsilcisi

Tarihsel belleği zayıf bir toplumuz ne yazık ki. Dün yaşanan acıları unutmayı, yok saymayı, yadsımayı kolay beceririz.

Tarihsel belleği zayıf bir toplum olmamız nedeniyle de yeni acılar yaşamaya devam ediyoruz.

Tarihsel belleği zayıf bir toplumuz ne yazık ki. Dün yaşanan acıları unutmayı, yok saymayı, yadsımayı kolay beceririz. Oysa yaşadıklarımız gelecek kuşaklara aktarılması gereken derslerle doludur. Yaşadıklarını anlamak ve dersler çıkarmak, hataları tekrarlamaktan kaçınmak ilerleyen bir toplum olmanın asgari koşuludur aslında. Ama hala bu asgari koşulu yerine getirmenin çok uzağındayız. Tarihsel belleği zayıf bir toplum olmamız nedeniyle de yeni acılar yaşamaya devam ediyoruz.

Tarihsel belleğimizin unuttuğu olaylardan biri Maraş Katliamıdır.

Takvim yaprakları 22 Aralık gününü göstermektedir ki, bu gün yakın tarihimize Maraş Katliamı olarak kaydedilmiştir. 19 Aralık 1978 günü Maraş'ta bir sinema bombalanır, biri ağır olmak

üzere yedi kişi yaralanır. Milliyetçi cephe (AP-MHP-MSP) taraftarları bombayı koyanların "Alevi komünistler" olduğu söylentilerini yayarlar. CHP, Töb-Der ve PTT binalarını taşlanır. Daha sonra, bomba atanların endüstri meslek lisesi'nden iki öğretmen olduğunu söylentisi yayılır. 21 Aralık gecesi bu iki öğretmen, Hacı Çolak ve Mustafa Yüzbaşıoğlu evlerine giderken yolda vurulup öldürülürler. 22 Aralıkta cenaze törenleri için yaklaşık 5.000 kişi toplanır. Ancak geceden hazırlanan faşist ve gerici güçler cami önünde çok daha kalabalık beklemektedirler. Bu gerici kalabalık "Alevilerin ve komünistlerin bu camide namazları kılınmaz" diyerek saldırıya geçerler. Polis ve ordu olaya çok sonra müdahale eder. 4 gün süren saldırının sonuçları ağır olur. Resmi sayılara göre olayda 105 kişi ölür, 200'ü aşkın kişi yaralanır, 300'ü aşkın ev ve işyeri tahrip edilip yağmalanır. Yıkımın tablosu gerçekte çok daha acıdır. Bu olayların ardından 11 ilde sıkıyönetim ilan edildi. Katliamdan sonra çok sayıda yurttaşımız Maraş'dan göç etmek zorunda kaldı.

19 Aralık 1978'de başlayan ve ırkçı-gerici güçlerin katliam ve yağmasına sahne olan Maraş olayları Anadolu çeşitli yerlerinde süren bir dizi saldırı ve yağmanın ardından gelmişti.

Bu gerici güçler 1973'ten başlayarak

Bütün bu terör eylemleri toplumun korkutularak sindirilmesini amaçlamaktaydı.

işçi grevlerine, mitinglere, devrimci ve demokratlara, aydınlara saldırarak yüzlerce kişiyi öldürdüler. Bütün bu terör eylemleri toplumun korkutularak sindirilmesini amaçlamaktaydı. 1978 yılı içerisinde alevi ve sünni kökenli nüfusun birlikte yaşadığı yerlerde mezhep ayrılıklarını kışkırtan provokasyonlar düzenlemiş ve birçok yerde çatışmalar çıkarılmış, katliamlar gerçekleştirilmiştir. Maraş olayları öncesinde Malatya, Sivas ve Elazığ gibi kentlerde büyük çatışmalar yaşanmış, kısa zamanda bu çatışmalar tüm Anadolu'ya yayılmıştır. MHP'nin 19 Aralık 1978'de İzmir'de Mussolini'den esinlenerek başlattığı "büyük yürüyüş" bu saldırıları artırmış ve ardından saldırılar kitlesel kıyımlara dönüşmüştür.

Maraş olayları, yalnızca gerici güçlerin en kanlı eylemlerinden biri değildir. Aynı zamanda 1980 darbesine giden sürecin önemli bir basamağıdır da. Gerici güçlerin Maraş katliamına kadar "sıkıyönetim ilan edilmeli ve askerler devlete sahip çıkmalı" söylemi, bu katliamdan sonra gerçekleşti. Katliam sonrasında, CHP Başkanı ve dönemin Başbakanı Bülent Ecevit tarafından 13 ilde sıkıyönetim ilan edildi. Bütün bu süreç sonunda toplum ırkçı-gerici şiddet ortamının içine alınarak sindirildi ve 1980 askeri darbesi bu koşullar altında gerçekleştirildi.

ETKİNLİK DUYURUSU

Türkiye 20

Ulusal Madencilik Kongresi ve Sergisi

6-8 Haziran 2007 / Ankara

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

Birinci Duyuru